



PRILOGA „ZVONČKU“



Ali nisem pravil? . . .

Spisal *Andrej Rapè.*



adja ni nihče tako rad jedel kakor Župljev Ivan. Posebno so mu ugajala jabolka, tista rdeča s stare, krive jablane sredi vrta. Pa je imela tista jablan tudi res okusen sad. In kdo bi si to mislil? Saj je bila že na treh krajih podprta in stara, tako stara!

Mene je vsekdar vradostil pogled na Ivanov obraz, kadar je pokazal tiste bele, zdrave zobe rdečemu sadu. Ej, da ste ga videli! Tekmovala sta takrat Ivanov obraz pa rdeče jabolko.

Pa kaj bi vam vse to pravil! Mogoče, da komu zbudim prezgodnje želje po jabolkah in hruškah, tistih rumenih, ki se tako prijetno smejejo po drevju, ko priroma jesen. No, pa saj cvetje že gledamo, ah, pomladno cvetje, ki nam bo rodilo veliko, veliko hrušek in jabolk!

O Ivanu pa moram povedati še nekaj, preden vam napišem zgodovino njegovega ptičjega gnezda. V šoli je bil čul, da so ptice največje prijateljice sadnega drevja, zato pa naprej povem, da zopet ni nihče ptic tako rad imel kot Ivan.

I.

Zima je še bila. Drevje je molelo še gole veje v zrak — liki koščene roke. Ivan je sedel v gorki sobi in rezal, zbijal in žagal.

»I, kaj pa boš?«

»Boste že videli, ko bo gotovo«, je običaval reči in rezal dalje.

Pet deščic si je pripravil, ličnih in gladkih. Zbil jih je skupaj, tako da je bilo vse podobno hišici. V prednji deščici je izvrtal s svedrom tako veliko luknjo, da bi bilo lahko vtaknilo vanjo dete, staro eno leto, svojo ročico. Pod to luknjo je napravil manjšo, v katero je vtaknil paličico.

»I, kaj boš pa vendar napravil?« ga je vpraševala sestra Rezika.

»Boš že videla. To bo veselje! Ko bo gotovo, ti pa povem, kaj bo.«

Vzel je nato precej dolg drog in nanj trdno pribil leseno hišico. Zbežal je nato pod streho, kjer so imele kokoši gnezda.

»Graha se mavs«, je mrmral, ko je lezel po lestvi. »Gotovo dobim gori kaj perja.«

In ni se motil. Kmalu se je vrnil s polno pestjo perja v sobo in ga lepo nastal v izgotovljeno hišico.

»No, sedaj ti pa povem, Rezika, kaj je to! Ali veš, da vali v oni krivi jablani sredi vrta vedno isti par spomladi mladiče?«

»Kaj potem?«

»Pozimi je sneg odkrehnil ravno tisto vejo, v kateri je bila luknja za gnezdo. Kako bi bila stara dva žalostna, ko se vrneti in bi ne našla več prijetnega stanovanja! Napravil sem jima gnezdo, da se bosta veselila in naselila vanj. Ah, še znašati jima ne bo nič treba, sem že jaz del v gnezdo perja.«

»Pojdi, pojdi, naselila se bosta — pa v tvojem gnezdu!«

»Bomo videli! Tako sta prijazna in domača, pa bi se ne!«

»Boš že videl!«

»No, no!«

»Ah, to bo prijetno! Stara bosta iskala gosonic in črvov in jih nosila mladičem, jaz jih bom pa opazoval. Boš videla, Rezika, da bo tako!«

II.

Tisto leto je bila gorka pomlad. Zgodaj so prihajale selilke v naše kraje. Nenavadno kmalu je sililo cvetje iz zemlje. No, sušec in mali traven pa že tako morata malo ponagajati. — Ivan je že vse pripravil. Nesel je narejeno gnezdo na jablan in ga je pritrdil tam, kjer je bila prej luknja. A nesreča nikdar ne počiva.

Tako lepo pomladno solnce se je skrilo za oblake, in iz njih so pričele tihotapski padati zopet snežinke.

»Ah, koliko ga je zopet!« je vzdihoval Ivan. Hitel je na vrt in vzela gnezdo z drevesa, da se ne zmoči v njem mehko perje.

»Saj bi bilo pa tudi že dosti tega snega! Moža ne grem več delat.«

Pa sneg ni slušal Ivana. Šel je s tako trdovratnostjo kot nikdar prej. Toda dnevi so mu bili šteti. Zasolzil se je kmalu v vseogrevajočih solnčnih žarkih in ginil, ginil . . .

V deželo je romal vihroviti mali traven. No, saj sem že prej rekell Svojo komedijo je moral prirediti. Veter se je zaganjal v vrhove golih



dreves, pogledal malo po dimnikih, če so že iz njih izginile velikonočne klobase in slanina, če je še v njih kako pleče ali druga taka reč. A upehal se je kmalu, saj je prihajal oni vseoživljajoči čas, ko nas vzradošča prerojena природа s svojim živim čarom, saj je bila »Aleluja« za nami, saj je prišel večnolepi maj!

III.

Ivanovo gnezdo je bilo že zdavnaj zopet na jablani. Pa ni bilo niti jutra, da bi ne bil Ivan na vrtu. Nekega jutra pa ni vedel, naj bi li same radosti vriskal ali preobračal kozolce. Na palici pred njegovim gnezdom — saj jo vidite tu na sliki pod luknjo! — je sedela njegova stara znanka od lanskega leta. Zvedavo je pogledoval stari, stopicajoč po bližnji vejici, na to novo napravo, češ: »To-le bi pa ne bilo napačno! Stara, kar zleti noter! Ali ne, čakaj, da prej pogledam, kaj je to pravzaprav!«

In zletel je v gnezdo.

Ivan pa se je prekopicnil po vrtu.

»Ogledal sem si vse. Mehko je nastlano, dež ne bo prihajal noter. Prav prijetno! Stara, sedaj pa kar začniva!«

»Misliš, naj bi ostala tu?«

»I, kaj pa! Nobene nevarnosti ni!«

In zletela je samica v gnezdo, in poskočil je Ivan pod drevesom. Bil je neizrečeno vesel.

»Le čakaj, Rezika!« si je mislil. »Nič ji ne povem prej, dokler se ne naselita moja

stara v gnezdu in dokler ne začno v njem čivkati mladiči. Potem pa jo povedem na vrt in ji porečem: Ali nisem pravil?«

IV.

Lepo jutro je, kakršno si morete samo misliti spomladi. Rahlo dihajo pomladni vetrovi in božajo glavice pestrobjnih cvetic. Po travi se leskeče

jutranja rosa, ptiči se bude, cvetice dvigajo glavice. Zlata zarja se razliva po jutranjem vzduhu. Solnce vzhaja.

Ob vrtni ograji stojita Ivan in Rezika. Slovesno se drži Ivan, pričakuječ gleda na staro jablan Rezika.

»Boš videla, kaj sem ti pravil! Ali čuješ cvrčanje v gnezdu?«

»Ali so res notri?«

»Res, res, saj sem naprej vedel!«

»Pa si jih že videl?«

»Na jablano nočem iti, ker bi se me ustrašili, a notri so!«

»Pazil Stari prihaja.«

Po zraku je švignil stari, iz gnezda pa se je prikazala gola glavica s široko odprtim kljunom.

»Ah, pa res! Vidiš, stari nese črva mladičem za zajutrek! Ne bila bi verjela!«

»Jaz sem pa vedel, saj sem poznal stara dva. Ej, kako sta krotka, prav nič se me ne bojita!«

Iz hleva je poklical oče: »Ivan!«

»Kaj?«

»Na krave malo pazi, da ne napravijo škode na vrtu. Gnoj bomo vzeli iz hleva, da ga zvozimo na njive, in živino bom spustil ven!«

Švignil je Ivan z bičem po zraku, se naslonil veselo na ograjo pa gledal proti hlevu, odkoder je veselo priskakljala mlada telica in več druge rejene živine.

Na vežnem pragu se je prikazala mati.

»Ali nisem pravil?« je vzkliknil Ivan in kazal na gnezdo.

»Ptiči so se naselili v njem«, je žvrgolela Rezika in dostavila: »Ah, Ivan je pa res prav pravil!«



Kdaj zopet? . . .

*Kdaj boš zopet, lipa moja,
z belim cvetjem se odela,
kdaj me zopet v svoji senci
bodeš radostno objela?*

*Rad bi zopet te pozdravljal,
rad bi v senci ti popeval,
da bi daleč na okolo
pesmi glas krepkó odmeval.*

*Pridi čas, ko zopet gledal
v vonjajočem bom te cvetju
in tedaj vesel posedal
v tvojem hladnem bom zavetju!*

VI

Ivan Jakše.

